

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Amos, Abdiam, Et Ionam Prophetas, Commentarij Francisci Lamberti Auenionensis

Lambert, François

Argentorati, 1525

VD16 B 3868

Pars Secvnda. Secundo, prophetat aduersum maiorum ac ne gociatorum
tyra[n]nidem in pauperes populi, uicina illis mala prænuncians.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35983

COMMENTAR. CAPVT VIII. 69

adspicis? Cui ille: **Hanc insignem populorum syluam. Rur-**
sumq; alius, sumpta occasione à nomine arborum prædi-
clarum, de uarijs totius orbis gentib; loqueretur, dicens: **O-**
quàm præclaram, admirabilem, & hac quam adspicis abs-
q; similitudine insigniorem populorū syluam, **Deus Opt-**
Max. in toto orbe creauit, plantauit, et accrescere fecit. Sic
& intelligendus est hic locus, quem ex editione **Græca**
aut Latina capere nō possumus, nisi simul præscriptæ duæ
Hebrææ dictiones ponantur.

Igitur Amos seruo suo hæc ostēdit deus. **Vidit Kitz. i. fi-**
corū canistrum seu calathū. Et ait illi **Deus: Quid tu uides**
Amos? Cui ille: Calathū Kitz. i. ficorum. Tum **Dominus**
sumpta occasiōe ab hoc uocabulo **Kitz,** de **Ketz** siue **Kitz**
id est, sine **Israëlis** prophetauit, dicēs: **Venit Kitz,** hoc est,
fuis, super **populum meū Israël.** Sensus est: in proximo
est destructio eius, nec ultra differetur. Nam tempus quo
illos ab aeterno punire decreui, in ianuis est. **Israël enim**
transferretur in **Assyrios: Iudas uero in Babylonem.** Non
adijctam ultra, ut pertransē eum, hoc est, nolo ultra con-
nuere ad eorum impietates, illasq; impunitas relinquere
& præterire. Et eo tempore quo uos puniam, stridēbunt
cardines templi, dum rumpetur & corruet, cum urbe **Hie-**
rusalem, multiq; morientur, et alij in captiuitatem ducen-
tur: tamq; grauis erit tribulatio, ut procul futurum sit ab
omni loco silentiū, pax, tranquillitas, q; omnia præ maloriū
acerbitate, sint gemitibus ploratibusq; replenda.

P A R S S E C V N D A.

I s Audite

Audite hoc qui conteritis pauperem, & deficiere facitis egenos terræ, dicentes: Quando transibit messis, & uenundabimus merces: & sabbatum, & aperiemus frumentum: & imminuamus mensuram, & augeamus siculum, & supponamus stateras dolosas, ut possideamus in argento egenos, & pauperes pro calciamentis, & quisquilias frumenti uendamus. **I**urauit Dominus in superbiam Iacob. **S**i oblitus fuero usque in finem omnia opera eorum: Nunquid super isto non commouebitur terra, & lugebit omnis habitator eius: Et ascendet quasi fluuius uniuersus, & eijcietur, & defluet, quasi riuus Aegypti.

Per hunc Prophetam, hominem alioqui tyrannidis Principum ac diutum negotiatorum expertum, illorum insanias sepe descripsit & arguit spiritus sanctus, ut toto eius libro est uidere. Dicit autem hoc loco specialiter, aduersum eos, quod pauperes contererent, & ad defectum cogere, insatiabili suæ cupiditatis uoragine. **T**am enim ardebant ad terrena undelibet congreganda, ut ea causa nihil quantumlibet impium non tentarent. **O**diebant tempus messis & abundantie, ut alio tempore ueniente, merces carius uenundarent. **C**laudebant horrea frumenti, usque in caristie dies. **O**diebant sabbata, quibus a mercatione cohibebantur. **I**minuebant mensuras, augebant siculum, id est, precium, & stateras dolosas iustis supponebant.

COMMENTAR. CAPVT VIII. 70

ponebant, quibus & mercando utebantur, maioribus emendo, minoribus uendendo. Agebantq; modis omnibus, ut debita pecunia, ac pro calciamentis, hoc est, quauis re uilissima, adstrictos pauperes possiderent, et illis ad omne obsequium uterentur. **N**i merces & frumenta corrumpabant, & quisquitas eorum, hoc est, purgamenta, & nihil ualentia, pro optimis uendebant. **E**t quid est quod non tenet, in suum interitum, auara incredulorum mens? **N**am quia **D**eo minime implentur, nec illi (qui solus mentem satiat) herent, insatiabili huius seculi auaritate, ad omnia quantumlibet horrenda pelluntur.

N sunt infidelis pectoris, acerbissimi & execrabiles fructus, quos etiam nostro seculo, in pseudocredentibus et hypocritis innumeris, uniuersis maxime, qui ad **P**apae factionem spectant, manifestius horrendiusq; uidemus, quam omnibus qui nos praecessere diebus. **N**unquam enim tam horrenda facta fuisse legimus, sicut ea, quae ab **A**ntichristis sumus, & ab eis quasi pro sanctis legibus sunt decreta, etiam contra apertissimam **C**hristi iussionem, ut de usuris sub pensionum aut emptionis cesuum abominabili pallio clarum est cernere. **N**i proinde non sustinent ueritatis eloquia, quod eisdem eorum insanie retegantur. **C**ui tamen, quantumuis contradicant, non praeualebunt. **N**am ueritas **D**eī omnia uicit, et manet in eternū. **P**sal. 110.

Igitur eiusmodi tyrannis ac rapacibus domus **I**sraël, praecipit ut audirent **D**omini contra se iudicium exquisitum: iurauit, inquit, **D**ominus in superbiam **I**acob, siue **I**sraël.

FRANC. LAMB. IN AMOS

Israël. Sensus est, quod definierit, hoc est, iudicium immutabile decreuerit, contra superbiam eorum, qui Deo contempto, & non habito proximorum respectu, supra omnes erigere se ipsos uolebant. Nos namque deprimere & humiliare definierat. Enimvero, proprie iurare in alicuius superbiam, est de eius abiectione & humiliatione definire. Tale autem iuramentum Domini inuariabile est, sicut & sempiternum.

Ait denique: Si obliuiscero &c. Multis locis egimus, de eo quod Deus obliuisci aut recordari dicitur, idcirco nunc paucis id tractare sufficiat. Operum impiorum Deus obliuisci dicitur, cum non punit: recordari autem cum punit. Dicit ergo: Si oblitus &c. Quod dicitur. Eorum minime obliuiscar, non puniendo, sed recordabor, puniendo. Nunquid super hoc non commouebitur terra, et lugebit omnis habitator eius? Sensus est, Ob prescriptas impietates, terra Israëli commouebitur, desolabitur, euergetur, omnisque eius habitator, lugebit, contristabitur, adfligetur. Nam totus populus, ascendet à terra sua, magno impetu, sicut si totus fluiuius ascenderet à loco suo, & eijciatur, & defluet, in captiuitatem, sub Assyrijs, quasi riuus Aegypti, hoc est, cito & rapidissime, hoc habes apertissime. 4. Regum 17. Nam sub Osee Rege Israëli, mirabili, translati fuerunt in Assyrios.

P A R S T E R T I A.

Eterit.